

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-24010506-010.06.02-58013909
Konu : 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci
Maddesinde Yer Alan Enerji Yardımı

14.12.2022

GENELGE
2022/26

1- Genel Açıklamalar

9/11/2022 tarihli ve 32008 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1 inci maddesinde;

“(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemeler, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre prime esas kazanç dâhil edilmez ve bu tutar üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca gelir vergisi hesaplanmaz.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkilidir.”

hükümleri yer almaktadır.

7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi 9/11/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olup uygulamanın usul ve esasları aşağıda açıklanmıştır.

2- 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesinde Yer Alan Enerji Yardımının Prime Esas Kazançtan İstisna Tutulmasına İlişkin Usul ve Esaslar

7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde yer alan enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için;

a) İşverenler tarafından sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere ödeme yapılması,

b) Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin maddenin yürürlüğe girdiği 9/11/2022 tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılması,

c) Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin mevcut prime esas kazanç tutarlarına ilave olarak yapılması,

d) Mevcut prime esas kazanç tutarlarına ilave olarak yapılan ödemelerin aylık 1.000 TL’yi aşmaması,

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2-1-Elektrik, Doğalgaz ve Diğer Isınma Giderlerine Karşılık Olmak Üzere Yapılan Ödemeler

İşverenler tarafından sigortalılara yapılan enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için yapılan ödemelerin elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olması gerekmektedir. Dolayısıyla bunların dışındaki ödemeler için söz konusu istisna uygulanmayacaktır.

Örnek 1: İşveren tarafından çalıştırdığı sigortalısı için su faturasına karşılık gelmek üzere ödeme yapılması halinde, söz konusu ödeme enerji yardımı kapsamında değerlendirilemeyeceğinden prime esas kazançtan istisna tutulmayacaktır.

Enerji yardımının sigortalıya nakden ödenmesi veya sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma hizmetleri sunan üçüncü kişilere ödeme yapılmış olması prime esas kazançtan istisna olma durumunu değiştirmeyecektir. Dolayısıyla, enerji yardımı sigortalıya nakden ödenmemiş olsa bile söz konusu ödeme prime esas kazançtan istisna olacaktır.

Örnek 2: Bu genelgedeki diğer hususların sağlanması şartıyla, işveren tarafından çalıştırdığı sigortalısı için doğalgaz kartına 500 TL yükleme yapılması veya 350 TL tutarındaki elektrik faturasını ödemesi durumunda bu ödemeler prime esas kazançtan istisna tutulacaktır.

5510 sayılı Kanuna göre aynı (mal) olarak yapılan yardımlar prime esas kazançtan istisna olduğundan; diğer ısınma giderlerine (örneğin kömür, odun yardımı) karşılık olarak yapılan aynı yardımlar bu madde kapsamında değerlendirilmeyerek 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği prime esas kazançtan muaf tutulacaktır.

İşverenler tarafından sigortalılara hem elektrik hem doğalgaz hem de diğer ısınma giderleri için ayrı ayrı ödeme yapılması halinde, enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulmasında elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödemelerin toplam tutarına bakılacaktır.

Örnek 3: İşverenin çalıştırdığı sigortalısına 450 TL elektrik yardımı, 1.100 TL doğalgaz yardımı ödemesi halinde, istisna tutarı belirlenirken 1.550 TL değil 1.000 TL esas alınacağından, 1.000 TL'yi aşan 550 TL prime esas kazançta dahil edilecektir.

2-2-Elektrik, Doğalgaz ve Diğer Isınma Giderlerinin Prime Esas Kazançtan İstisna Olan Dönemleri

İşverenler tarafından sigortalılara yapılan enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için yapılan ödemelerin ilgili maddenin yürürlüğe girdiği 9/11/2022 tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapılması gerekmektedir.

Örnek 4: İşverenin çalıştırdığı sigortalısına 2022/Eylül ayında 500 TL elektrik yardımı, 2022/Aralık ayında 450 TL doğalgaz yardımı, 2023/Temmuz ayında 300 TL diğer ısınma yardımı adı altında ödeme yapması halinde, söz konusu ödemelerden 2022/Eylül ayı ve 2023/Temmuz ayı ödemeleri istisna kapsamı dışında yer alırken, genelgedeki diğer şartların da sağlanması halinde 2022 Aralık ayı için yapılan ödeme ise prime esas kazançtan istisna tutulacaktır.

5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi göre ücret dışı ödemeler ödendiği ayın kazancına dahil edilir. Bu nedenle, işverenler tarafından sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde belirtilen dönemlere ilişkin 30/6/2023 tarihinden sonra yapılan ödemeler istisna kapsamında sayılmayacaktır.

Örnek 5: İşveren çalıştırdığı sigortalısına 2022/Aralık ayı için 450 TL elektrik yardımı ile 2023/Ocak ayı için 700 TL doğalgaz yardımını 2023/Ağustos ayında yapmıştır. Söz konusu ödemeler 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde belirtilen ay/dönemlere ilişkin olsa da; 2023 yılı Ağustos ayında ödenmesi nedeniyle ilgili madde hükmünden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak yapılan ödemelerin ait olduğu ay/dönem dışında ancak 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde belirtilen dönem içerisinde yapılması halinde, ilgili aya/döneme ait enerji yardımı söz konusu ödemenin yapıldığı ayın/dönemin prime esas kazancından istisna tutulacaktır.

Örnek 6: İşveren çalıştırdığı sigortalısına 2023/Ocak ayı için 450 TL elektrik yardımı ile 2023/Mart ayı için 900 TL doğalgaz yardımını 2023/Mart ayında ödemiştir. Söz konusu ödemeler 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinde belirtilen süreler içinde yapıldığı için diğer şartların da sağlanması kaydıyla;

Toplam Enerji Yardımı Tutarı= 450 + 900= 1.350 TL

1.350 TL- 1.000 TL (İstisna Tutarı) = 350 TL 2023 yılı Mart ayı prime esas kazancına dahil edilecektir.

2-3- Ödemelerin Mevcut Prime Esas Kazanç Tutarlarına İlave Olarak Yapılması

Enerji yardımının prime esas kazançtan istisna tutulabilmesi için, yapılan ödemelerin sigortalıların mevcut prime esas kazançlarına ilave olarak yapılmış olması gerekmektedir.

7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla enerji yardımı yapılan işyerinde çalışmaya devam edenler bakımından esas alınacak mevcut prime esas kazanç, sigortalıya enerji yardımı yapılan aydan önce enerji yardımı yapılan işyerinden bildirilen en son aya/döneme ait prime esas kazanç olacaktır.

Örnek 7: 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin yürürlük tarihi (9/11/2022) itibarıyla (A) işyerinde çalışması devam eden ve enerji yardımı alan (B) sigortalısının mevcut prime esas kazancının belirlenmesinde (A) işyerinden 2022/Ekim ayında/döneminde yapılan bildirim dikkate alınacaktır.

Bu kişinin 2023 yılı Mart ayında da (A) işyerinden enerji yardımı alması halinde mevcut prime esas kazanç olarak söz konusu işyerinden 2023 yılı Şubat ayında yapılan bildirim dikkate alınacaktır.

Örnek 8: Örnek 7’de (B) sigortalısının 2023/Şubat ayında bildirilmemesi veya 0 gün 0 kazanç olarak bildirilmesi halinde 2023/Mart ayında yapılan enerji yardımı ödemesinde mevcut prime esas kazanç olarak 2023/Ocak ayı esas alınacaktır.

7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten sonra enerji yardımı verilen işyerinde sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar bakımından mevcut prime esas kazanç olarak sigortalının çalışmaya başladığı aya/döneme ilişkin prime esas kazanç tutarı esas alınacak olup; takip eden aylarda aynı işyerinde çalışmaya devam eden söz konusu sigortalılar bakımından esas alınacak mevcut prime esas kazanç ise sigortalıya enerji yardımı yapılan aydan önce enerji yardımı yapılan işyerinden bildirilen en son aya/döneme ait prime esas kazanç olacaktır.

Örnek 9: 2022/Kasım ayı içinde (A) işyerinde sigortalı olarak çalışmaya başlayan (B) sigortalısı için mevcut prime esas kazancının belirlenmesinde 2022/Kasım ayında (A) işyerinden yapılan bildirim dikkate alınacak olup; (B) sigortalısının 2023 yılı Ocak ayında da (A) işyerinde çalışmaya devam etmesi halinde mevcut prime esas kazancın belirlenmesinde söz konusu işyerinden 2022 yılı Aralık ayında yapılan bildirim esas alınacaktır.

Sigortalının aynı ya da farklı bir işverene ait birden fazla işyerinde çalışması halinde prime esas kazanç hesabı işverene ait her bir işyeri için ayrı ayrı yapılacaktır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2-4-Mevcut Prime Esas Kazanç Tutarlarına İlave Olarak Yapılan Ödemelerin Aylık 1.000 TL'yi Aşmaması

İşverenler tarafından sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere mevcut prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan ödemelerin aylık 1.000 TL'yi aşmaması gerekmektedir. Söz konusu ilave ödemelerin 1.000 TL'yi aşması halinde 1.000 TL'ye kadar olan kısmı istisna kapsamında olacağından, bu tutarı aşan kısım prime esas kazançta tabi olacaktır.

Örnek 10: İşveren tarafından sigortalıya 1.500 TL enerji yardımı yapılması halinde;

Prime Tabi Tutulmayacak Kısım = 1.000 TL

Prime Tabi Tutulacak Kısım= 1.500 TL-1.000 TL =500 TL

olacaktır.

Toplu iş sözleşmesi veya hizmet sözleşmesi gereği işverenlerce sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak 7420 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce de bu nitelikte bir ödeme yapılması ve bu ödemenin ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması durumunda, 1.000 TL'lik sınırın aşılmaması kaydıyla 9/11/2022 ila 30/6/2023 tarihleri arasında yapılan bu ödemeler için de ilgili Kanunda düzenlenen istisna hükümlerinden yararlanılacaktır.

Örnek 11: 2022 yılı Temmuz ayından itibaren (C) işyerinde çalışan ve 9.000 TL brüt ücreti olan (D) sigortalısına 2022/Temmuz ayından itibaren işvereni tarafından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak 1.000 TL tutarında bir ödeme yapılmakta ve ücret bordrosunda gösterilmektedir. (D) sigortalısının 30/6/2023 tarihine kadar çalışmaya devam etmesi halinde önceden beri ödenen 1.000 TL prime esas kazançta dahil edilmeyerek sigorta priminden istisna edilecektir.

3- Diğer Hususlar

3-1- 7420 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesi ile yürürlüğe giren uygulama kapsamında işverenlerin bildirimleri esas alınacaktır. Ancak gerçeğe aykırı bildirim yapıldığının tespit edilmesi halinde daha önce istisna kapsamında prime esas kazançta dahil edilmemiş tutarlar 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükümlerine istinaden işverenlerden gecikme cezası ve zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

3-2- Asgari Ücret Yönetmeliğinin “İşverenin Sorumluluğu” başlıklı 12 nci maddesinde işçilere sağlanan sosyal yardımlar sebebiyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamayacağı hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre brüt asgari ücretin (prime esas kazanç alt sınırı) içerisine enerji yardım tutarının dâhil edilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Kürşad ARAT
Kurum Başkan V.

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

